

R O M A N I A
CURTEA DE APEL SUCEAVA
SECȚIA I CIVILĂ
ÎN C H E I E R E
Ședința publică din 13 octombrie 2016
Președinte
Judecător
Grefier

Pe rol, judecarea apelului declarat de pârâta (...), cu sediul în (...), împotriva sentinței civile nr. **244 din 7 martie 2016**, pronunțată de Tribunalul Botoșani – Secția I civilă, în dosarul nr. 11/40/2016, intimată fiind reclamanta (...), domiciliată în (...), jud. Botoșani.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă reclamanta intimată, lipsă fiind reprezentantul pârâtei apelante.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se face referatul cauzei de grefierul de ședință, după care instanța pune în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu o întrebare preliminară în temeiul art. 520 din Codul de procedură civilă, pentru ca aceasta să pronunțe o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, mai precis cum se interpretează dispoziția art. 114 alin. 1 lit. b raportat la art. 6 alin. 1-I lit. d și art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea 263/2010, cu privire la „veniturile de natură profesională din contracte și convenții încheiate potrivit Codului civil” și „veniturile din activități profesionale prevăzute de art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea 263/2010”.

Reclamanta-intimată arată că lasă la aprecierea instanței sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Instanța aduce la cunoștința reclamantei-intimate dispozițiile art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, potrivit cu care „... cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept” și rămâne în pronunțare cu privire la sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010 raportat la art. 6 alin. 1-I lit. d și art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010, în sensul de a lămuri ce se înțelege prin sintagma „venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil” prevăzută de art. 6 alin. 1-I lit. d din Legea nr. 263/2010 și ce se înțelege prin sintagma „venituri din activități profesionale” prevăzută de art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010.

C U R T E A,

I. Expunerea succintă a procesului:

1. Prin cererile de chemare în judecată conexe reclamanta (...) a solicitat anularea deciziei nr. 164645/15.12.2015 emisă de pârâta (...), a somației nr. 1222/14.01.2016 și a procesului-verbal nr. 1288/14.01.2016 privind cheltuielile ocazionate cu executarea silită

În motivarea cererii a arătat că prin decizia contestată a fost înștiințată că trebuie să restituie pârâtei suma de 3950 lei reprezentând suma încasată necuvenit cu titlu de pensie deoarece în perioada 01.01.2013-31.05.2013 în care a fost pensionată anticipat a obținut suma de 331 lei din încheierea unor polițe de asigurare.

Reclamanta nu a indicat temeiul de drept al cererii.

Prin întâmpinare pârâta a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată întrucât în perioada în care beneficia de pensie anticipată parțial reclamanta a obținut venituri de natura celor prevăzute de art. 6 alin. 1-I lit. d din Legea nr. 263/2010.

În drept, a invocat art. 114 alin. 1 lit. b, art. 6 alin. 1-I lit. d, art. 179 și art. 181 din Legea nr. 263/2010, H.G. nr. 257/2011, O.G. nr. 92/2003, Codul de procedură civilă.

2. Soluția instanței de fond:

Tribunalul Botoșani, prin sentința civilă nr. 244/7.03.2016, a admis contestația la executare, a anulat decizia nr. 164645/15.12.2015, somația nr. 1222/14.01.2016 și procesul-verbal nr. 1288/14.01.2016.

Tribunalul a reținut, în esență, că s-a consemnat în decizia contestată că titularul pensionat anticipat parțial a realizat venituri dintr-un contract de agent încheiat potrivit Codului Civil cu nerespectarea art. 114 alin. 1 lit. b din Legea 263/2010.

Întrucât reclamanta nu desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă, ci este persoană fizică autorizată să desfășoare activități de consultanță pentru afaceri și management, calitate în care a încheiat contracte cu (...), Tribunalul a reținut că venitul realizat de reclamantă în intervalul menționat poate fi încadrat doar în prevederile art. 6 pct. IV din Legea 263/2010, respectiv venit obținut de persoane fizice autorizate să desfășoare activități economice sau alte persoane care realizează venituri din activități profesionale, care fiind în speță de 407 lei se situează sub limita stabilită de art. 6 pct. IV din Legea 263/2010 de cel puțin suma de 8.8892 lei reprezentând câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat prevăzut de art. 16 din Legea 6/2013 înmulțit cu patru.

3. Apelul pârâtei:

În motivarea apelului s-a arătat, în esență, că sunt incidente dispozițiile art. 114 alin. 1 lit. e din Legea nr. 263/2010 privind suspendarea plății pensiei și art. 179 din Legea nr. 263/2010 privind recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale întrucât reclamanta care a avut încheiat un contract de agent cu (...) a realizat venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din drepturi de autor și drepturi conexe definite conform art. 7 alin. (1) pct. 131 din Legea nr. 571/2003 privind Codul Fiscal, cu modificările ulterioare, precum și din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil.

Prin întâmpinare, reclamanta-intimată a solicitat respingerea apelului ca nefondat.

II. Admisibilitatea sesizării:

Instanța de apel constată că prezenta sesizare este admisibilă, în conformitate cu prevederile art. 519 C.pr.civ. și cu cele statuate prin decizia nr. 1/18.11.2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție-completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, după cum urmează:

1. În cauză dosarul nr. 11/40/2016 al Curții de Apel Suceava este în curs de judecată, fiind în faza apelului.

2. Instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție judeca prezenta cauză în ultimă instanță.

3. Cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investite să soluționeze cauza;

4. Soluționarea pe fond a apelului depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere.

Astfel, conform art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010:

„(1) În sistemul public de pensii, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

b) pensionarul, beneficiar al unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale, se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, II sau IV, cu excepția consilierilor locali sau județeni”.

Conform art. 6 alin. 1-I lit. d și art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010:

„(1) În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

I. d) persoanele care realizează venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din drepturi de autor și drepturi conexe definite potrivit art. 7 alin. (1) pct. 13¹ din Legea nr. 571/2003*) privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil;

IV. persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și care se află în una dintre situațiile următoare:

e) alte persoane care realizează venituri din activități profesionale”.

În cauză se pune în discuție care este înțelesul sintagmei „venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil” prevăzute de art. 6 alin. 1-I lit. d din Legea nr. 263/2010 și al sintagmei „venituri din activități profesionale” prevăzută de art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010.

Distincția prezintă importanță întrucât pentru prima categorie de venituri cuantumul acestora este irelevant, simpla lor obținere fiind suficientă pentru a determina suspendarea plății pensiei în art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010.

Pentru ca a doua categorie de venituri să conducă la suspendarea plății pensiei în art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010 este obligatoriu a se realiza plafonul prevăzut de art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010 („cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat”).

În funcție de înțelesul celor două sintagme urmează se califica de către instanța de apel natura veniturilor obținute de reclamanta-intimată în baza unui contract de agent și a unui contract de mandat, în perioada în care beneficia de pensie anticipată parțial.

5. Problema de drept este nouă, vizând un act normativ relativ nou.

Față de modul de redactare ales de legiuitor („venituri de natură profesională”, „venituri din activități profesionale”) și de absența unei definiții a celor două categorii de venituri, instanța de apel constată că problema de drept este și dificilă întrucât nu se poate face o distincție clară între cele două tipuri de venituri, care par a se suprapune, astfel încât textele de lege pot conduce la apariția unei jurisprudențe neunitare în materie, în absența unei rezolvări de principiu date de Înalta Curte de Casație și Justiție.

6. Nu a fost identificată jurisprudență a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care să se dezlege problema de drept aceasta nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

Reclamanta-intimată a arătat că lasă la aprecierea instanței sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, fără a exprima un punct de vedere cu privire la problema de drept.

Pârâta-apelantă nu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la dezlegarea problemei de drept.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. Normele de drept interne ce urmează a fi supuse dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010:

„(1) În sistemul public de pensii, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

b) pensionarul, beneficiar al unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale, se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I, II sau IV, cu excepția consilierilor locali sau județeni”.

Art. 6 alin. 1-I lit. d și art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010:

„(1) În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

I. d) persoanele care realizează venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din drepturi de autor și drepturi conexe definite potrivit art. 7 alin. (1) pct. 13¹ din Legea nr.

571/2003*) privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil;

IV. persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și care se află în una dintre situațiile următoare:

e) alte persoane care realizează venituri din activități profesionale”.

2. Alte norme de drept intern apreciate a fi relevante pentru analiză:

Art. 118 alin. 1 din Legea nr. 263/2010:

„În sistemul public de pensii, pot cumula pensia cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii, următoarele categorii de pensionari:

a) pensionarii pentru limită de vârstă;

b) nevăzătorii;

c) pensionarii de invaliditate gradul III, precum și copiii, pensionari de urmaș, încadrați în gradul III de invaliditate;

d) copiii, pensionari de urmaș, prevăzuți la art. 84 lit. a) și b).”

3. Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:

Cu privire la distincția dintre cele două categorii de venituri Curtea de Apel Suceava s-a mai pronunțat prin decizia nr. 140/26.02.2015 (dosar nr. 184/40/2014*), decizia nr. 552/25.05.2016 (dosar nr. 60/40/2016), decizia nr. 705/15.09/2016 (dosar nr. 3019/40/2015), decizia nr. 661/30.06.2016 (dosar nr. 6174/86/2015), anexate prezentei sesizări.

Prin decizia nr. 140/26.02.2015 s-a arătat că noțiunea de venituri din activități profesionale nu este definită de legiuitor, instanța de apel stabilind că prin această noțiune se înțeleg veniturile realizate din exercitarea unei profesii, respectiv o activitate cu caracter permanent desfășurată de o persoană în baza unei calificări.

Prin decizia nr. 552/25.05.2016, decizia nr. 705/15.09.2016 și decizia nr. 661/30.06.2016 s-au analizat, în stabilirea distincției dintre cele două categorii de venituri, dispozițiile Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, care stabilește că activitatea profesională reglementată reprezintă activitatea profesională pentru care accesul sau exercitarea în România este condiționată, direct sau indirect, în conformitate cu legislația română în vigoare, de deținerea unui document care să ateste nivelul de formare profesională (art. 2 alin.1).

Sunt considerate activități profesionale reglementate activitățile exercitate cu titlu profesional, dacă utilizarea unui astfel de titlu este rezervată doar titularilor unor documente care atestă nivelul de formare profesională (art. 2 alin. 2).

Sunt considerate, de asemenea, activități profesionale reglementate activitățile desfășurate de membrii unei organizații profesionale, dacă organizația respectivă:

a) are ca obiectiv fundamental promovarea și menținerea unui nivel ridicat într-un anumit domeniu profesional;

b) este recunoscută prin legea română în vederea realizării acestui obiectiv;

c) eliberează membrilor săi un document care atestă nivelul de formare profesională;

d) impune membrilor săi respectarea unor reguli de conduită profesională elaborate de aceasta;

e) conferă membrilor săi dreptul de a folosi un titlu profesional sau abrevierea acestuia și de a beneficia de un statut corespunzător nivelului de formare profesională (art. 2 alin. 3).

Lista profesiilor reglementate în România este prevăzută în anexa nr. 2 a acestui act normativ (art. 3 alin. 2), fiind diferențiate profesiile în funcție de nivelul de studii impus.

Așadar, condiția de bază a profesiei reglementate este existența unui titlu profesional emis fie de o autoritate publică, fie de o organizație profesională.

4. Nu a fost identificată jurisprudență națională/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciată a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei.

5. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Instanța de apel apreciază că, în absența unei definiții date de legiuitor pentru fiecare din cele două categorii de venituri, prin venituri dintr-o activitate profesională se înțeleg veniturile realizate din exercitarea unei profesii, respectiv o activitate cu caracter permanent desfășurată de o persoană în baza unei calificări, iar prin venituri de natură profesională se înțeleg celelalte venituri realizate din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil, fără a fi condiționate de desfășurarea unei profesii.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

În baza art. 519 Cod procedură civilă, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept privind interpretarea dispozițiilor art. 114 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010 raportat la art. 6 alin. 1-I lit. d și art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010, în sensul de a lămuri ce se înțelege prin sintagma „venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil” prevăzută de art. 6 alin. 1-I lit. d din Legea nr. 263/2010 și ce se înțelege prin sintagma „venituri din activități profesionale” prevăzută de art. 6 alin. 1-IV lit. e din Legea nr. 263/2010.

Fără cale de atac.

În baza art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, suspendă judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pronunțată în ședința publică din 13 octombrie 2016.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Redact.
Jud. fond
Tehnodact.
Ex. 4/21.10.2016